

TURVENNER: Sunndalingen Eirik Bræin Gikling (til høyre) tok med seg den italienske forfatteren og journalisten Davide Sapienza (til venstre) opp i Sunndalsfjella. Snart kan nærmere fem millioner italienere lese om turen og se de flotte bildene fra sunndalske vinterfjell.

Seks siders reportasje i La Stampa:

Sunndalsfjella brettes ut i Italia

Den italienske storavis La Stampa skal bruke flere sider i sitt glansede lørdagsmagasin på en artikkel om Sunndalsfjella.

Det vil gi sunndalsnaturen en unik eksponering i et stort og voksende reiselivsmarked. La Stampa har trolig et sted mellom tre og fem millioner lesere. Prosjektet er sponset av Innovasjon Norge.

Allerede her og nå kan Drivas lesere få en liten smakebit av det som kommer på trykk i Italia: På de neste to sidene gjengir vi noen av bildene fra turen som vil ligge til grunn for reportasjen.

Forfatteren og fotografen heter Davide Sapienza. Og slik gikk det til at italieneren for et par uker si-

den la ut på en fem dagers skitur fra Kongsvoll til Grødalen:

I 2004 ble Sapienza via en omvei i nord kjent med sunndalingen Eirik Bræin Gikling. Han arbeidet på den tida med et stort festivalprosjekt i Vadsø, der historien om den italienske polfareren Umberto Nobile var et sentralt element.

I den forbindelse ønsket Gikling en innslag med italienske kulturkrefter, og valget falt på en kvinnelig rockeartist. Artisten brakte med seg sin mann, og det var nettopp Sapienza.

Sapienza hadde i mange år arbeidet som forfatter og journalist. De første åra skrev han mye om musikk, og var blant annet den første som skrev en biografi om rockebandet U2.

De senere åra har Sapienzas interesse dreid mer over mot natur og naturfilosofiske emner. Dermed oppstod raskt en svært god tone mellom naturelskeren Bræin

Gikling og den italienske skribenten under festivalen i Vadsø i 2004.

De to fjellentusiastene ble enige om å møtes igjen for å ta en tur sammen i norsk natur. Bræin Gikling var ikke beskjedent på hjemstedets vegne: Han foreslo Dovre og Sunndalsfjella. I februar i år la de to vennene ut på turen, i et område Sapienza hadde vært i utkannten av da han syklet fra Trondheim til Oslo under Styrkeprøven i år 2000.

På telefon fra Tromsø forteller Bræin Gikling om en svært vellykket tur:

– Vi var heldige med været, der vi befant oss i grenselandet mellom sol og finvær i sør og en mer skyet værtype i nord. Dovre og Sunndalsfjella ligger i et værskille, og det gir ofte flotte visuelle opplevelser. Sapienza var svært fascinert av landskapet, som er mye mer åpent enn det han er

vant til hjemme fra Italia. Der møter man ofte ekstreme høydeforskjeller innenfor korte avstander.

Bræin Gikling forteller at Sapienza har avtale om en seks siders reportasje i La Stampas anerkjente lørdagsmagasin. Han har allerede skrevet et utkast til teksten, og det er dette utkastet Driva har oversatt fra engelsk og gjengir på de neste to sidene. Senere skal Sapienza bearbeide og videreutvikle teksten, og han kommer til å bygge inn en rekke faktaopplysninger om området, med henvisning til overnattingsmuligheter, kontakttelefoner, epostadresser, blant annet.

La Stampa blir ikke det eneste italienske presseorganet som får tilgang til stoffet fra Sunndal. Sapienza skal også skrive for fire andre magasiner, blant annet et fjell-sportmagasin og et magasin for alpin skisport. Denne eksponeringen kan kan-

skje være en utfordring å ta tak i for reiselivsaktørne på våre kanter, antyder Bræin Gikling:

– En skal ikke se bort ifra at Sunndal vil oppleve en viss pågang fra Italia når artikkelen kommer på trykk. Dette blir en annen type reportasje i forhold til de mange artiklene fra vestnorske fjorder. Kanskje kunne det være en tanke å legge ut noen nøkkelopplysninger på italiensk på sunndalske reiselivssider?

Arne Ulvund
arne.ulvund@driva.no

Møtestedet – to ve

Juni år 2000: Jeg deltar i sykkeløpet Styrkeprøven fra Trondheim til Oslo. Jeg har kommet den lange veien fra Italia for å kaste meg ut i dette kraftkrevende eventyret av et amatørritt, i et land jeg ble glad i allerede for flere år siden.

Vi passerer Oppdal, og begynner på stigningen opp Drivdalen. Av de 17 timene og 28 minuttene løpet varte for min del, er det ikke noe annet øyeblikk som har festet seg sterkere i hjertet mitt, enn det som møter meg da jeg strever meg opp gjennom en sprekk i skydekket og fylles av en vidunderlig ydmykhet idet jeg oppdager et syn i vest. Jeg må komme tilbake hit, sier jeg til meg selv og lagrer inntrykket, som om det er frosset fast i tiden.

Jeg visste ingen ting om moskus eller om Sunndalsfjella og Dovrefjell. Ingen ting om de høye toppene. Og jeg ante ikke at jeg skulle komme til å møte Eirik Bræin Gikling, av alle steder, i Vadsø, Finnmark.

Som skribent og reisende i alle verdens land, søker jeg å oppleve hvert sted gjennom menneskene som er født inn i landskapet og kulturen. Jeg visste ikke at Eirik var født på Sunn-

dalsøra, heller ikke at vi skulle møtes igjen i dette paradisiske norske landskapet.

Hvis det er noe jeg har lært om Norge, må det være at lyset og luften har en spesiell karakter og kvalitet her. Luften har en egen duft og gir deg en fornemmelse av at du kan røre den, samtidig som den likevel har noe drømmeaktig og ubegripelig ved seg.

Eirik visste at jeg setter pris på snø og skigåing, og han foreslo en tur gjennom nasjonalparken. Og slik ble det. Den 20. februar dro vi til Kongsvoll, der vi sa farvel til Oddvar, min venns hyggelige far, tok på oss de tunge ryggsekene og la ut på en tur som skulle komme til å befeste et nært vennskap mellom to menn med dyp kjærlighet til den store hvite stillheten, slik Jack London ville ha formulert det. I en natur der vi kunne utforske alle avskygninger av følelser som fyller et menneske i møtet med slike dimensjoner: følelsen av å være alene i en nærmest uendelig, uutgrunnet og mystisk natur.

På vei til Sunndal hadde jeg bestemt meg for å kalle den nye boka mi for «Moskusturen». Jeg hadde lest noe om Dovrefjell og visste at det fantes moskus der. Og at det kunne være vanskelig å komme innpå dem.

Men på vei mot Reinheim turisthytte oppdagte vi først tolv dyr, på lang avstand, siden seks andre dyr på den «sikre» avstanden to hundre

meter. Nå hadde «Moskusturen» virkelig begynt for alvor. Disse dyrene er fortryllende å betrakte, der de står lett og uanstrengt i snøen, med sine mange hundre kilo.

Jeg ble bedre på ski for hver dag som gikk, takket være god veiledning fra Eirik, en mann som vet hva skigåing handler om og som hadde den tålmodigheten som skulle til for å gi de rette råd til en italiensk Bambi på glattisen.

Og han gav meg en innføring i landskapet og klimaet, der vi gikk i vind og kulde over viddene i Stropelsjødalen, der to klimasoner møtes på en så betagende måte:

«Se mot nord, og du har skyene som kaster seg over fjellene i en mektig brytekamp. Se mot sør, og du har sola som skinner. Vi befinner oss midt mellom disse frontene,» forklarte Eirik.

Eirik hadde planlagt turen slik at vi skulle overnatte på Salhøbu før vi la ut på den lange etappen til Torbuvatnet, der familien hans har ei lita hytte, Litjbua.

På dette tidspunktet hadde jeg fått motet tilbake, og jeg sa:

«Min venn, jeg tror denne ekspedisjonen bør kalles 'Møtestedet'. Her har vi møttes for å legge ut på vår første tur sammen. Den opplevelsen vi har hatt i hjertet av vinterfjellet, vil for alltid være vakkert forankret i her i dette grenselandskapet.»

enner i Sunndalen

SKOGEN: Skogen i Håkodalen.

MOSKUS: Gul moskus i Håkodalen.

SEILER: Seiler gjennom skyene

GÅR HJEM: Går hjem med skyene.

I løpet av fem dager la vi bak oss mer enn ett hundre kilometer, gjennom Reinheimen, til Åmotdalshytta, Salhørbua, Torbuvatnet, Raubergshytta og ned til Grødalen; inkludert en hel dag «hjemme» i Litjbu. Hele tiden med en vennlig velsignelse fra værgudene. De satte kanskje pris på vår tilnærming til naturen?

For når du virkelig tar sjela di med ut i villmarka, vet du aldri hva du kan komme til å finne der, når du åpner dører inn til hjertets ukjente rom, og om det du finner, er noe du kan bære med deg videre i livet.

Vi gikk fra Håkodalen mot Raubergshytta i vidunderlig solskinn, på vår siste dag i fjellet, og vi kjente hvordan en felles følelse av respekt for og kjærlighet til landskapet hadde vokst seg sterk og varig. Nå var «Møtestedet» blitt et virkelig landskap i villmarka og samtidig et symbol for evnen til å dele vakre øyeblikk og opplevelser.

Vi hadde virkelig utviklet et olympisk vennskap, et vennskap som vil vare, helt til fjellene faller...

Tekst og fotos: Davide Sapienza
www.davidesapienza.net
 Oversettelse: Arne Ulvund